

SYMPOZJA I KONFERENCJE

Robert Bialik, Marta Potocka

Instytut Biochemii i Biofizyki
Polskiej Akademii Nauk
Ul. Pawińskiego 5a,
02-106 Warszawa

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI IPSIP (INTERDISCIPLINARY POLAR STUDIES IN POLAND)

W dniach 17-19 listopada 2017 roku w Pałacu Staszica w Warszawie odbyła się konferencja *Interdisciplinary Polar Studies* zorganizowana dla upamiętnienia jubileuszów 60. rocznicy powstania Polskiej Stacji Polarnej Hornsund na Spitsbergenie oraz 40. rocznicy powstania Polskiej Stacji Antarktycznej im. H. Arctowskiego na Wyspie King George (Szetlandy Południowe).

Celem konferencji, oprócz uczczenia jubileuszy, było przedstawienie najnowszych rezultatów polskich badań polarnych, w szczególności tych prowadzonych w oparciu o dwie polskie stacje – Hornsund i Arctowski. Dyskutowano również na temat przeszłości, terażniejszości i przyszłości polskich badań w odniesieniu do trendów badań na świecie.

Konferencja została zorganizowana przy współpracy Instytutu Biochemii i Biofizyki PAN, Instytutu Geofizyki PAN, Komitetu Badań Polarnych PAN oraz Centrum Studiów Polarnych. Spotkanie uświetniły swoim patronatem Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Polska Akademia Nauk, a także międzynarodowe organizacje: International Arctic Science Committee (IASC), Scientific Committee on Antarctic Research (SCAR), European Polar Board (EPB) oraz Association of Polar Early Career Scientists (APECS).

W pierwszym dniu konferencji, w sesji jubileuszowej poświęconej obu stacjom polarnym, a także osobom które wpisały się w ich historię, wzięli udział dostojni goście: prof. dr hab. n. med. Łukasz Szumowski - Wiceminister Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ambasador Andrzej Misztal - Dyrektor Departamentu Prawno-Traktatowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Zastępca Dyrektora DPT MSZ dr Konrad Marciniak oraz Joanna Krawczyk-Grzesiowska (DPT MSZ) i Piotr Rakowski (DPT MSZ), a także prof. dr hab. Paweł Rowiński - Wiceprezes Polskiej Akademii Nauk. W tej uroczystej sesji udział wzięli również zagraniczni dostojnicy: Sekretarz Ambasady Argentyny Miguel Ángel Cuña, Ambasador Chile Julio Bravo Yubini, Ambasador Finlandii Hanna Katarina Lehtinen, Ambasador Peru Alberto Efrain Wilfredo Salas Barahona, Ambasador Rosji Sergey Andreev oraz Sekretarz Ambasady USA Alison

Behling. Zaproszeni goście zabrali głos przedstawiając rolę poszczególnych resortów oraz swoich państw w badaniach polarnych, a także zapewnili o woli kontynuowania i rozwijania współpracy międzynarodowej.

Konferencję uświetnili swoimi wystąpieniami zaproszeni prelegenci: dr. Susan Barr - Prezydent International Arctic Science Committee (Norwegia), prof. dr. Jefferson Cardia Simões - Vice-Prezydent Scientific Committee on Antarctic Research - SCAR (Brazylia), prof. dr. Jerónimo López-Martínez - Immediate Past President SCAR (Hiszpania) oraz prof. dr. Jon Ove Hagen - Przewodniczący Międzynarodowej Rady Naukowej Centrum Studiów Polarnych, Uniwersytet w Oslo (Norwegia).

Sesji Jubileuszowej przewodniczyli prof. dr hab. Jacek Jania - Przewodniczący Komitetu Badań Polarnych PAN oraz Agnieszka Kruszewska MBA - Zastępca Dyrektora Instytutu Biochemii i Biofizyki PAN, Przewodnicząca Polskiego Konsorcjum Polarnego oraz prof. dr hab. Mariusz Majdański - Zastępca Dyrektora Instytutu Geofizyki PAN. W trakcie sesji głos zabrali dr hab. Robert Bialik – Kierownik Zakładu Biologii Antarktyki oraz prof. dr hab. Marek Lewandowski, przybliżając historię oraz kierunki badań prowadzone w Antarktyce i Arktyce. Zaprezentowano również archiwalne filmy i zdjęcia z okresu budowy oraz pierwszych lat badań na obu stacjach polarnych, a także przedstawiono funkcjonowanie obu jednostek w latach obecnych.

Następnym punktem pierwszego dnia konferencji była uroczysta Sesja Plenarna, podczas której odbyła się Inauguracja Roku Akademickiego 2017/18 w Centrum Studiów Polarnych. Mieliśmy przyjemność wysłuchania dwóch wykładów: inauguracyjnego dr. Susan Barr (wykład zaproszony Sesji Historycznej) oraz dr hab. Michała Łuszczuka, poruszającego tematykę politycznego kontekstu polskich badań polarnych.

Podczas kolejnych dwóch dni konferencyjnych, w czasie sesji plenarnych, wysłuchaliśmy wykładów zaproszonych prelegentów - prof. dr. Jeffersona Cardia Simões z Brazylii, prof. dr. Jerónimo López-Martínez z Hiszpanii oraz prof. dr. Jon Ove Hagen z Norwegii. Sesje naukowe obejmowały sześć bloków tematycznych: (i) Evolution of glaciers, cryosphere and related processes, (ii) Cross cutting issues and other topics, (iii) Polar terrestrial ecosystems, (iv) Climate change and polar meteorology, (v) Geomorphic processes and freshwater hydrology, (vi) Physical and chemical marine processes.

W konferencji wzięło udział 154 uczestników, w tym 15 gości zagranicznych. Wygłoszono 50 referatów oraz zaprezentowano 32 postery. Konferencja IPSiP została bardzo dobrze przyjęta w środowisku naukowym, zarówno polskim jak i międzynarodowym. Niejednokrotnie podkreślano wysoki poziom merytoryczny przedstawianych w jej trakcie wyników badań, a także bardzo

dobrą organizacją. Szczególnie cieszy udział młodych badaczy, którzy stanowili 25% wszystkich uczestników konferencji. Świadczy to o ciągłym zainteresowaniu badaniami polarnymi i dobrze rokuje na kolejne lata aktywności Polski w polarnych rejonach. Obecność na konferencji, i zainteresowanie tematyką, przedstawicieli resortów daje nadzieję na większe zaangażowanie strony politycznej w naszą obecność w tych odległych obszarach globu. Jest to dla nas bardzo znaczące, ponieważ obie polskie stacje od początku swojego istnienia stanowią pewnego rodzaju nieformalne polskie ambasady, a także wizytówki Polski poza jej granicami. Całe polarne środowisko naukowe chciałoby móc kontynuować swoją misję, co bez poparcia ze strony rządzących byłoby bardzo utrudnione.

Krzysztof Rymer

Stacja Polarna UAM „Petuniabukta”

Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

ul. Bogumiła Krygowskiego 10, 61-680 Poznań

krym@amu.edu.pl

XXXVII SYMPOZJUM POLARNE – POZNAŃ 2018

W dniach 7-10 czerwca 2018 roku Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu miał przyjemność gościć uczestników XXXVII Sympozjum Polarne odbywającego się pod hasłem „*Polar Change – Global Change*”. Hasło to miało podkreślić znaczenie badań i eksploracji obszarów polarnych w rozpoznaniu przyczyn i mechanizmów współczesnych zmian klimatu i związanych z nimi przemian środowiska przyrodniczego w ujęciu strefowym i globalnym.

Organizatorami Sympozjum byli: Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM, Komitet Badań Polarnych Polskiej Akademii Nauk, Klub Polarny Polskiego Towarzystwa Geograficznego, Polskie Konsorcjum Polarne, Stacja Polarna UAM „Petuniabukta”, Stowarzyszenie Geomorfologów Polskich oraz Stowarzyszenie Gospodarka Przestrzenna. Wydarzenie swoim honorowym patronatem objął JM Rektor UAM prof. dr hab. Andrzej Lesicki.

W Sympozjum uczestniczyło ponad 140 osób reprezentujących polskie ośrodki badawcze i naukowe prowadzące badania w obszarach polarnych. Nie zabrakło również gości z zagranicy. Prezentowana tematyka badawcza obejmowała szeroki zakres tematyczny i dotyczyła wyników badań w zakresie przyrody ożywionej i nieożywionej, z uwzględnieniem funkcji i roli człowieka w strefie polarnej. Podejmowano również i dyskutowano współczesne wyzwania